

Art. 3. Kredyt będzie udzielany:

- a) Bezpośrednio zainteresowanym, którzy bez pomocy państwowej nie są w stanie należycie uruchomić swych gospodarstw, na zakup niezbędnych środków produkcji. Kredyt ten winien być udzielony na okres czasu nie dłuższy nad lat 6. Podlega on oprocentowaniu za cały czas trwania pożyczki w stosunku 6 od sta rocznie.
- b) Związkom samorządowym i spółdzielniom rolniczym na organizowanie kolumn do orki odłogów i zakup ziarna do siewu, oraz narzędzi rolniczych. Z kredytu tego mogą korzystać te instytucje, którym Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu powierzy wyżej wymienione czynności i które poddadzą się kontroli Ministerstwa w zakresie tych czynności. Kredyt ten winien być krótkoterminowy płatny najdalej do 31 grudnia 1924 r. i oprocentowany po 10 od sta w stosunku rocznym.

Wysokość kredytu, udzielonego na zasadzie punktu b) niniejszego artykułu, nie może przekraczać w sumie 5% całego kredytu.

Art. 4. Każda poszczególna pożyczka, określona w walucie markowej, będzie jednocześnie przechowywana na stały miernik, ustalony przez Ministra Skarbu. Pożyczka będzie spłacana ratami w walucie obowiązującej w stosunku do tego stałego miernika w dniu wystawienia przez Państwowy Bank Rolny wezwania płatniczego, które to wystawienie nie może nastąpić wcześniej, niż w 30 dni przed terminem płatności raty.

Art. 5. Wszelkie zwroty z sum, wydatkowanych przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych z kredytu, przyznanego na mocy niniejszej ustawy, pozostają w okresie budżetowym roku 1923 do całkowitego rozporządzenia Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych na cele, w art. 3 niniejszej ustawy wskazane.

Art. 6. Państwowemu Bankowi Rolnemu powierza się wykonanie dyspozycji Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w zakresie czynności bankowych, dotyczących przyznanego ustawą niniejszą kredytu, a mianowicie:

- przyjmowanie wpłat i dokonywanie wypłat na zlecenie Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych,
- wydawanie na żądanie Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych opinii w przedmiocie zabezpieczenia udzielanych pożyczek,
- ściągnięcia od dłużników i inkasowanie rat i wszelkich innych należności z tytułu wydanych pożyczek,
- prowadzenie księgowości tego kredytu.

Na pokrycie wydatków, związanych z wykonaniem powierzonych mu czynności, Państwowy Bank Rolny pobiera od dłużników na swoje dobro dodatek administracyjny, ustalony za zgodą Ministra Skarbu i uiszczany w ratach, z których pierwsza płatna jest przy udzieleniu kredytu, dalsze zaś w terminach płatności rat pożyczkowych.

Art. 7. Podanie o udzielenie pomocy rolnej z kredytu, otwartego na mocy niniejszej ustawy, jak również o odroczenie terminu wpłacania rat pożyczki w granicach ogólnych, przewidzianych ustawą, załączniki do tych podań, oraz wszelkie dokumenty, związane z istotą tych podań, są wolne od wszelkich opłat stemplowych i komunalnych.

Art. 8. Ściąganie należności z tytułu zobowiązań, wydanych na mocy art. 3 niniejszej ustawy, odbywać się będzie trybem egzekucji administracyjnej bezspornych należności skarbowych.

Art. 9. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych, a co do zasad ustanowienia warunków, zmierzających do hipotecznego lub innego zabezpieczenia udzielanych kredytów w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 10. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*

Prezes Rady Ministrów: *Witos*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych: *J. Gościcki*

Minister Skarbu: *H. Linde*

721.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U s t a w a

z dnia 11 sierpnia 1923 r.

zmieniająca niektóre przepisy karne, obowiązujące w województwach: poznańskim i pomorskim oraz w górnośląskiej części województwa śląskiego.

Art. 1. Grzywny (jako środki karne, dyscyplinarne, porządkowe, sądowo- i administracyjno-egzekucyjne), nawiązki i wynagrodne, granice upoważnień organów władz administracyjnych do zagrażania grzywnami lub nakładania grzywien w drodze administracyjnej, tudzież granice upoważnień organów władzy dyscyplinarnej do nakładania grzywien w drodze dyscyplinarnej (porządkowej), zawarte w ustawach i rozporządzeniach, wydanych przed dniem 8 stycznia 1919 r. — podwyższa się dziesięć tysięcy razy w stosunku do kwoty pierwotnej.

Art. 2. W niemieckim kodeksie karnym z dnia 15 maja 1871 r. (Dz. Ustaw Rzeszy z r. 1876 str. 40) wprowadza się następujące zmiany:

1) Ustępy 2 i 3 § 1 otrzymują brzmienie następujące:

„Czyn, zagrożony osadzeniem w twierdzy do pięciu lat, więzieniem, albo grzywną powyżej miliona pięciuset tysięcy marek polskich, jest występkiem.

Czyn, zagrożony aresztem lub grzywną do miliona pięciuset tysięcy marek polskich, jest wykroczeniem”.

2) § 27 otrzymuje brzmienie następujące:

„Najniższy wymiar grzywny przy zbrodniach i występkach wynosi trzydzieści tysięcy marek pol-

skich, przy wykroczeniach dziesięć tysięcy marek polskich.

Przy wymiarze grzywny należy uwzględnić także stosunki gospodarcze skazanego”.

3) Po § 27 dodaje się jako § 27 a) postanowienia następujące:

„Jeżeli stosunki gospodarcze skazanego czynią prawdopodobnym, że skazany nie jest w stanie grzywny zaraz zapłacić sąd może w wyroku lub później określić mu stosowny czasokres do uiszczenia grzywny, albo dozwolić na spłacenie jej w określonych ratach. Jeżeli skazany spłata ratami nie uiszcza na czas, albo jeżeli jego stosunki gospodarcze ulegną istotnej zmianie, sąd może zezwolenie na spłacenie grzywny ratami odwołać. Przepisy § 494 ustawy o postępowaniu karnem stosuje się odpowiednio”.

4) W § 28 wprowadza się zmiany następujące:

a) W ustępie 1 dodaje się jako zdanie drugie postanowienie następujące:

„Usiłowania ściągnięcia grzywny można zaniechać, jeżeli przewiduje się z całą pewnością, że nie będzie można jej ściągnąć z majątku osoby skazanej”.

b) Ustęp 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„Jeżeli za występki grozi grzywna wyłącznie albo na pierwszym miejscu, albo do wyboru obok aresztu, wówczas można grzywnę zamienić na areszt, o ile nałożona grzywna nie przekracza sześciu milionów marek polskich, a zastępująca ją kara na wolności sześciu tygodni.”

5) Ustęp 1 § 29 otrzymuje brzmienie następujące:

„W razie zamiany grzywny, nałożonej z powodu zbrodni lub występku, należy za równą jednodniowej karze na wolności uważać sumę od trzydziestu tysięcy do stu pięćdziesięciu tysięcy marek polskich, w razie zaś zamiany grzywny, nałożonej z powodu wykroczenia, sumę od dziesięciu tysięcy do stu pięćdziesięciu tysięcy marek polskich.”

6) Po § 29 dodaje się jako §§ 29a) i 29b) postanowienia następujące:

„§ 29a). Jeżeli za występki, wedle ustawy nie zagrożony grzywną lub zagrożony nią tylko obok kary na wolności, skazuje się na karę pozbawienia wolności poniżej trzech miesięcy, a cel kary ze względu na stosunki gospodarcze skazanego da się osiągnąć przez nałożenie grzywny, można karę pozbawienia wolności zamienić na grzywnę aż do wysokości dziesięciu milionów marek polskich i to niezależnie od zasady, wyrażonej w § 29.

W razie nieściągalności grzywny lub jej części wstępuje w jej miejsce orzeczona kara na wolności, względnie stosunkowa część jej.

§ 29 b). Za przestępstwo, popełnione z pobudek zysku, a niezagrożone grzywną, można obok kary pozbawienia wolności, przepisanej w ustawie, wymierzyć grzywnę aż do sześćdziesięciu milionów marek polskich.

W razie nieściągalności grzywny lub jej części stosuje się odpowiednie postanowienia § 28 oraz ustępu 2 § 29; najwyższy wymiar kary więzienia, wstępujący w miejsce nieściągalnej grzywny lub jej części, wynosi jednak trzy lata.

7) Liczby 4, 5 i 6 ustępu 1 § 70 otrzymują brzmienie następujące:

„4. osadzenie w twierdzy, albo więzienie od dwóch do pięciu lat, albo grzywnę poniżej sześćdziesięciu milionów marek polskich, w dziesięciu latach.

5. osadzenie w twierdzy, albo w więzieniu do dwóch lat lub grzywnę powyżej miliona pięciuset tysięcy do sześćdziesięciu milionów marek polskich, w pięciu latach.

6. areszt, albo grzywnę do miliona pięciuset tysięcy marek polskich, w dwóch latach”.

Art. 3. Ustęp 2 § 13 pruskiej ustawy o kradzieżach leśnych z dnia 15 kwietnia 1878 r. (Zb. Ust. str. 222) otrzymuje brzmienie następujące:

„Kwotę od dziesięciu tysięcy do pięćdziesięciu tysięcy marek polskich należy uważać za równą jednodniowej karze więzienia”.

Art. 4. W § 6 pruskiej ustawy o policji polnej i leśnej z dnia 1 kwietnia 1880 r. (Zb. Ust. str. 230) wstępuje w miejsce kwoty dotychczasowej — kwota stu tysięcy marek polskich.

Art. 5. W niemieckiej ustawie o ustroju sądownictwa z dnia 27 stycznia 1877 r. (Dz. Ust. Rzeszy str. 41) wstępują w miejsce kwot dotychczasowych:

1) w § 27 l. 2 kwota sześciu milionów marek polskich,

2) w § 27 l. 4, 5, 6 i 7 oraz w § 28 kwota miliona pięciuset tysięcy marek polskich.

Art. 6. Kwotę grzywny, którą mogą wymierzać mandatem karnym (§ 447 ustawy o postępowaniu karnym) sądy powiatowe (pokoju) — podwyższa się do wysokości miliona pięciuset tysięcy marek polskich; izby karne wymierzać mogą grzywny mandatem karnym bez ograniczenia co do wysokości.

Art. 7. W zdaniu 1 ustępu 3 § 1 pruskiej ustawy o wydawaniu policyjnych rozporządzeń karnych z powodu wykroczeń z dnia 23 kwietnia 1883 r. (Zb. Ust. str. 65) wstępuje w miejsce kwoty dotychczasowej — kwota trzystu tysięcy marek polskich.

Art. 8. Upoważnia się Radę Ministrów do wprowadzenia zmian w kwotach pieniężnych, określonych w niniejszej ustawie oraz w przepisach karnych, ogłoszonych po 8 stycznia 1919 r., choćby po wejściu w życie niniejszej ustawy—o ile przepisy szczególne takiego upoważnienia nie przyznają innej władzy; przepis art. 9 stosuje się odpowiednio.

Art. 9. Ustawa niniejsza wchodzi w życie w województwach: poznańskim i pomorskim po upływie 14 dni po dniu ogłoszenia, a w górnośląskiej części województwa śląskiego z dniem 1 listopada 1923 r., lecz nie stosuje się do przestępstw, popełnionych przed jej wejściem w życie.

Art. 10. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrom: Sprawiedliwości, Spraw Wewnętrznych i Skarbu.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*
Prezes Rady Ministrów: *Witos*
Minister Sprawiedliwości: *St. Nowodworski*
Minister Spraw Wewnętrznych: *Kiernik*
Minister Skarbu: *H. Linde*